

DECIZIE

18 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan
Nadejda Toma
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Mobiport Lux”

în pricina civilă la cererea introductivă a Societății pe Acțiuni „Direcom” cu privire la intentarea procedurii de insolabilitate față de sine

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2014, prin care a fost admisă cererea creditorului Societatea pe Acțiuni „Direcom” privind validarea popririi în mărime de 100969 lei, validată poprirea cu încasarea în mod forțat din contul terțului poprit Societatea Comercială „Mobiport Lux” Societate cu Răspundere Limitată în masa debitoare a Societății pe Acțiuni „Direcom” a sumei de 100969 lei cu aplicarea măsurilor de asigurare a executării hotărârii prin aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile și pe mijloacele bănești aflate pe conturile bancare ale Societății Comerciale „Mobiport Lux” Societate cu Răspundere Limitată în limita sumei încasate de 100969 lei

constată:

La 29 mai 2014, administratorul insolabilității SA „Direcom”, Igor Bulgaru a depus în instanța de insolabilitate cerere de validare a popririi.

În motivarea cererii nominalizate a menționat că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2013 a fost intentat procesul de insolabilitate față de SA „Direcom”.

Indică că în urma cercetării actelor contabile a depistat existența unor creanțe ajunse la scadență, însă neachitate față de debitor, fapt ce în temeiul art. 126 alin. (2) al Legii insolabilității a constituit temei de somare a debitorilor depistați.

Susține că SC „Mobiport Lux” SRL are o datorie față de SA „Direcom” în mărime de 100969 lei, care s-a format ca rezultat al neonorării obligațiilor conform contractului de locațiune nr. 70/12 din 31 octombrie 2011 și nr. L-056-11 din 01 aprilie 2011, precum și a facturilor fiscale din 03 ianuarie 2013, 31 ianuarie 2013, 01 februarie 2013, 28 februarie 2013, 01 martie 2013, 31 martie 2013, 01 aprilie 2013, 30 aprilie 2013, 01 mai 2013, 31 mai 2013, 01 iunie 2013, 30 iunie 2013,

01 iulie 2013, 31 iulie 2013, 01 august 2013, 31 august 2013, 01 septembrie 2014, conform actului de verificare.

Afirmă că în adresa SC „Mobiport Lux” SRL a fost înaintată o notificare, iar ulterior și o somație prin care acesta a fost informat că este declarat terț poprit și că urmează să achite integral datoria pe contul de acumulare a SA „Direcom”, în termen de 5 zile de la recepționarea somației, însă răspuns nu a primit.

Își întemeiază cererea în baza prevederilor art. art. 5, 126 Legea insolvenței și art. art. 512, 572, 606 Cod civil.

Solicită validarea creanței terțului poprit SC „Mobiport Lux” SRL potrivit tabelului de validare a creanțelor și anume în suma de 100969 lei, cu încasarea de la terțul poprit SC „Mobiport Lux” SRL a sumei datorate de 100969 lei, potrivit tabelului de validare a popririi, pe contul de acumulare a SA „Direcom”.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2014 a fost admisă cererea de validare a creditorului SA „Direcom” privind validarea popririi în mărime de 100969 lei, validată poprirea cu încasarea în mod forțat din contul terțului poprit SC „Mobiport Lux” SRL în masa debitoare a SA „Direcom” a sumei de 100969 lei cu aplicarea măsurilor de asigurare a executării hotărârii prin aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile și pe mijloacele bănești aflate pe conturile bancare ale SC „Mobiport Lux” SRL în limita sumei încasate de 100969 lei.

La 17 decembrie 2014, SC „Mobiport Lux” SRL a depus recurs nemotivat solicitând admiterea recursului cu casarea integrală a hotărârii recurate și pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea înaintată de SA „Direcom” să fie respinsă ca neîntemeiată.

La 20 ianuarie 2015, SC „Mobiport Lux” SRL a depus recurs motivat în conținutul căruia a invocat dezacordul cu hotărârea contestată.

Indică la faptul că la ședința fixată pentru 01 decembrie 2014 a depus o cerere prin care a solicitat amânarea ședinței de judecată pentru 12 decembrie 2014 sau 15 decembrie 2014, sau pentru luna ianuarie 2015.

Susține că cauza a fost examinată în lipsa sa, fiindu-i astfel încălcat accesul liber la justiție, dreptul la un proces echitabil și a fost lipsită de dreptul de a prezenta probe care dovedesc buna execuție a obligațiilor asumate.

Cu referire la concluziile instanței de insolvență privind constatarea existenței datoriei față de SA „Direcom”, menționează că pe unele facturi fiscale prezentate în instanță lipsește ștampila și semnătura administratorului, sau a căreiva persoane împuternicite de a semna astfel de facturi.

Menționează că delegația anexată la materialele pricinii este datată cu 01 iunie 2013 și este valabilă până la 31 august 2013, pe numele lui Gheorghe Tanas, însă conform Hotărârii Guvernului nr. 294 din 17 martie 1998, termenul de valabilitate a delegației este de cel mult 15 zile.

Susține că nu au fost aduse probe că facturile prezentate ar fi fost primite de întreprindere, or ultima factură a fost recepționată de dânsii la 31 iulie 2013.

Cu referire la prevederile art. 126 alin. (2), (5) Legea insolvenței, menționează că poprirea se înființează prin somație a administratorului insolvenței/ lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin. (1) împreună cu o copie certificată de pe hotărârea de intentare a procedurii de insolvență/faliment asupra debitorului. (5) În termen de 5 zile de la comunicarea popririi, iar în cazul sumelor de bani datorate în viitor – de la scadența acestora, terțul

poprit este obligat să plătească direct pe conturile de acumulare indicate de administratorul insolvenței/lichidator ori să consemneze suma de bani, dacă creanța poprită este exigibilă, sau, după caz, să indisponibilizeze bunurile mobile încorporale poprite și să trimită dovada către administratorul insolvenței/lichidator pentru a fi preluate.

Relevă că somația fără dată și fără număr a fost recepționată de către SA „Direcom” la 04 aprilie 2014, fapt confirmat prin plicul poștal, iar executarea benevolă urma să aibă loc până la 09 aprilie 2014. Indică că lichidatorul a depus cererea de validare a popririi la 29 mai 2014, cu omiterea termenului general de prescripție, deoarece acesta urma să depună cererea în termen de 30 de zile.

Afirmă că examinarea cauzei a avut loc în mod superficial, deoarece aspectele enunțate urmau a fi elucidate de către instanța de insolvență.

Solicită casarea hotărârii recurate cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de validare a popririi sau remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecători.

Conform cu art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Din materialele pricinii nu rezultă careva date despre expedierea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2014 în adresa părților, prin urmare instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 17 decembrie 2014, în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa hotărârea primei instanțe și a restitui pricina spre rejudecare în prima instanță din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

După cum rezultă din materialele pricinii, SA „Direcom” a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență față de sine, invocând ca temei faptul că în perioada ultimelor 9 luni de zile înregistrează datorii creditoriale în mărime de 30348734,71 lei, valoarea creanțelor debitoare fiind în sumă de 5675143,78 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2013 a fost admisă spre examinare cererea introductivă cu aplicarea măsurilor de asigurare prevăzute la art. 21 alin. (5) al Legii insolvenței.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2013 a fost intentat procesul de insolvență față de SA „Direcom”, în calitate de administrator al insolvenței fiind desemnat ÎI „Igor Bulgaru”.

Este cert și faptul că în urma examinării actelor contabile, administratorul insolvenței a depistat existența unor datorii neachitate către întreprinderea insolventă, fiind înaintate în adresa debitorilor somații, în temeiul art. 126 alin. (2) al

Legii insolvenței, cu privire la achitarea datoriilor, înștiințându-i despre înființarea popririi în privința lor și despre obligativitatea achitării datoriilor în termen de 5 zile de la recepționarea somației.

Tot din materialele dosarului rezultă că o somație în acest sens a fost înaintată și față de SC „Mobiport Lux” SRL, fiind invocat faptul neonorării de către ultimul a obligațiilor ce rezultă din contractele de locațiune nr. L-056-11 din 01 aprilie 2011 și nr. 70/12 din 31 octombrie 2011, potrivit cărora SA „Direcom” a transmis în folosință temporară SC „Mobiport Lux” SRL încăperea nelocativă pentru depozit cu suprafața de 1315 m. p. situată în mun. Chișinău, str. Lunca Bîcului, 29 la preț de 1709,50 euro/lună și respectiv, 1975,5 euro/lună (f. d. 11-14), faptul primirii în folosință a încăperilor menționate de către SC „Mobiport Lux” SRL nelocative pentru depozit cu suprafața de 1315 m. p. situată în mun. Chișinău, str. Lunca Bîcului, 29 și a macaralei de 5 tone fiind confirmat prin Actul de primire-predare a încăperii nelocative din 01 aprilie 2011 (f. d. 15).

Deoarece SC „Mobiport Lux” SRL nu a reacționat în niciun fel la somația înaintată de SA „Direcom”, administratorul insolvenței Igor Bulgaru a depus în instanța de insolvență o cerere de validare a popririi în suma de 100969 lei.

Fiind investită cu examinarea cererii nominalizate, instanța de insolvență a ajuns la concluzia temeiniciei acesteia, admitând cererea SA „Direcom” privind validarea popririi în mărime de 100969 lei, validând poprirea cu încasarea în mod forțat din contul terțului poprit SC „Mobiport Lux” SRL în masa debitoare a SA „Direcom” a sumei de 100969 lei cu aplicarea măsurilor de asigurare a executării hotărârii prin aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile și pe mijloacele bănești aflate pe conturile bancare ale SC „Mobiport Lux” SRL în limita sumei încasate de 100969 lei.

Întru argumentarea soluției date instanța de insolvență a reținut că la caz sunt întrunite cumulativ condițiile prevăzute de art. 126 alin. (9) și (11) al Legii insolvenței constatând neîndeplinirea de către terțul poprit a obligației de achitare a sumelor datorate, totodată și respectarea de către administratorul insolvenței a termenului de înaintare a cererii de validare a popririi, ceea ce finalmente a constituit temei de admitere integrală a cererii.

La fel, instanța de insolvență cu referire la prevederile art. 126 alin. (8) și (10) al Legii insolvenței a statuat că în cazul în care debitorul SC „Mobiport Lux” SRL nu ar fi fost de acord cu poprirea, atunci el urma să se opună popririi prin toate excepțiile și metodele prevăzute de apărare cu prezentarea probelor pertinente și admisibile, însă contrar prevederilor art. 118 alin. (1) CPC, aceasta nu a prezentat probe confirmative care ar demonstra că datoria acestuia constituie doar suma de 21934,03 lei, deoarece datele din evidența contabilă expuse în actul de verificare a decontărilor sunt insuficiente, acesta urmând să prezinte înscrisurile contabile în baza cărora a efectuat plățile până în momentul diminuării datoriei până la suma pretinsă de 21934,03 lei.

Instanța de recurs consideră, însă, că hotărârea contestată este una pripită, fiind emisă fără a fi dată o apreciere corespunzătoare cererii de validare a popririi în raport cu argumentele debitorului SC „Mobiport Lux” SRL și probele prezentate în dezacord cu cerințele înaintate de administratorul insolvenței Igor Bulgaru, precum și cu prevederile legale aplicabile la soluționarea unei asemenea cereri.

În susținerea opiniei menționate instanța de recurs remarcă că prevederile art. 126 alin. (2) al Legii insolvenței statuează că poprirea se înființează prin somație a administratorului insolvenței/ lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin. (1) împreună cu o copie certificată de pe hotărârea de intentare a procedurii de insolvență/faliment asupra debitorului.

Din conținutul alin. (8-11) ale aceleiași norme rezultă că terțul poprit nu va putea face contestație împotriva popririi. El își va formula apărările în instanța de insolvență, care validează poprirea. Dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolvenței/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolvență în vederea validării popririi. Instanța de insolvență îi va cita pe administratorul insolvenței/lichidator, precum și pe terțul poprit, și, la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun. În instanța de validare, terțul poprit poate opune creditorului urmăritor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi. Hotărârea de validare a popririi este supusă numai recursului de către terțul poprit. Dacă din probele administrate rezultă că terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului, instanța de insolvență va adopta o hotărâre de validare a popririi, prin care va încasa de la terțul poprit suma datorată debitorului, iar în caz contrar, va decide desființarea popririi. Poprirea înființată asupra unei creanțe cu termen sau sub condiție poate fi validată, dar hotărârea nu poate fi executată decât după ajungerea creanței la termen sau la data îndeplinirii condiției, după caz. Dacă sumele sunt datorate periodic, poprirea se validează atât pentru sumele ajunse la scadență, cât și pentru cele care vor fi scadente, în ultimul caz validarea producându-și efectele numai la data când sumele devin scadente.

În sensul prevederilor normelor citate legiuitorul identifică că terțul poprit nu poate face contestație împotriva popririi, acesta având posibilitatea să-și apere poziția doar în instanța de insolvență, care la rândul său, administrând fiecare probă prezentată de părți, decide asupra validării popririi sau asupra desființării acesteia.

Instanța de recurs constată că, deși instanța de insolvență citează prevederile enunțate, a examinat cererea de validare a popririi în lipsa reprezentantului terțului poprit SC „Mobiport Lux” SRL, Svetlana Bodișteanu, cu toate că la 01 decembrie 2014 a fost înaintată o cerere de amânare a examinării pricinii din imposibilitatea prezentării reprezentantului în ședința de judecată și prin care s-a menționat că între părți urmează a fi încheiată o tranzacție de împăcare, totodată fiind indicat și faptul că suma solicitată de administratorul insolvenței nu corespunde datelor deținute de contabilitatea lor, respectiv urmează a fi clarificat care este suma reală datorată de SC „Mobiport Lux” SRL și de a stabili un grafic de achitare (f. d. 37).

Pe de altă parte, instanța de insolvență, deși face referire la faptul că SC „Mobiport Lux” SRL, în cazul în care nu ar fi fost de acord cu poprirea, avea obligația în temeiul art. 126 alin. (8) și (10) al Legii insolvenței să se opună popririi prin toate excepțiile și metodele de apărare cu prezentarea probelor pertinente și admisibile, ce ar fi justificat posibilitatea desființării popririi, lasă fără examinare invocarea reprezentantului SC „Mobiport Lux” SRL, Svetlana Bodișteanu în cadrul

ședinței de judecată din 10 noiembrie 2014, precum că o parte din actele prezentate de către administratorul insolvenței SA „Dericom” și anume facturile fiscale BV3010440 din 31 august 2013 și BV3010459 din 01 septembrie 2013 nu conțin nici semnătura și nici ștampila cumpărătorului, iar factura fiscală BV 3010346 din 01 august 2013 nu conține ștampila cumpărătorului (f. d. 28).

Este de remarcat că actele date se regăsesc la materialele pricinii, în contextul menționat de reprezentantul SC „Mobiport Lux” SRL (f. d. 34, 35, 36), cu toate acestea instanța de insolvență le-a pus la baza adoptării hotărârii de admitere a acțiunii, fără a le da o apreciere respectivă.

Sub un alt aspect, instanța de recurs reliefează și faptul că instanța de insolvență, cu referire la prevederile art. 126 alin. (9) al Legii insolvenței care prevede că dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolvenței/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolvență în vederea validării popririi, constată, în lipsa unor probe pertinente, că administratorul insolvenței Igor Bulgaru a respectat termenul de înaintare a cererii de validare a popririi.

Recurentul SC „Mobiport Lux” SRL, însă susține în cererea de recurs că a recepționat somația administratorului insolvenței SA „Diecom” la 04 aprilie 2014, respectiv, cererea de validare a popririi depusă la 29 mai 2014 este cu omiterea termenului prevăzut de art. 126 alin. (9) al Legii insolvenței, în confirmarea acestei susțineri fiind anexată copia somației administratorului insolvenței Igor Bulgaru și adeverința de recepționare (f. d. 69-70).

În conexiunea celor descrise se constată că instanța de insolvență nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele ce necesită a fi stabilite la examinarea pricinii în cauză, respectiv hotărârea recurată la caz nu are putere de convingere, fapt ce contravine prevederilor art. 239 CPC, în conformitate cu care legalitatea și temeinicia hotărârii presupune prin sine lămurirea completă și pe bază de dovezi certe a situației de fapt, care, este diferită de la caz la caz, în coroborare cu cadrul legal aplicabil speței.

Aici instanța de recurs menționează și art. 6 alin. (1) al Convenției, în sensul căruia trebuie de înțeles că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

În cauză, însă, se constată că soluția primei instanțe nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Pentru considerentele descrise, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, a casa hotărârea instanței de insolvență și a remite pricina spre rejudecare în prima instanță.

La rejudecare, instanța urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând chestiunea supusă examinării, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Mobiport Lux”.

Se casează hotărârea Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2014 în pricina civilă la cererea introductivă a Societății pe Acțiuni „Direcom” cu privire la intentarea procedurii de insolvabilitate față de sine, cu remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Nicolae Clima

Judecătorii

Valeriu Doagă

Sveatoslav Moldovan

Nadejda Toma

Ala Cobăneanu